

Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського

факультет іноземних мов

кафедра германської і слов'янської філології та
зарубіжної літератури

ДИПЛОМНА РОБОТА

на тему: **«МОВНО-СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЕЛЕКТРОННИХ
ЛИСТІВ В АНГЛІЙСЬКІЙ, ФРАНЦУЗЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ
МОВАХ»**

здобувача ступеня вищої освіти магістра
галузі знань 03 Гуманітарні науки
спеціальності 035 Філологія. Германські мови і
літератури (переклад включно) (англійська, німецька)
Кулібабчук Юлії Володимирівни

науковий керівник:

Дробаха Лариса Валеріївна

кандидат філологічних наук, доцент

Вінниця – 2018

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ МОВНО-СТИЛІСТИЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ЕЛЕКТРОННИХ ЛИСТІВ В АНГЛІЙСЬКІЙ, ФРАНЦУЗЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ.....	7
1.1. Лінгвістичні особливості англomовного електронного писемного мовлення за зразком ділових листів.....	7
1.2. Особливості електронного листування в українській мові.....	15
1.3. Особливості електронного листування та сучасної кореспонденції у французькій мові.....	23
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1.....	30
РОЗДІЛ 2. МОВНО-СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ОФОРМЛЕННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ЛИСТІВ В АНГЛІЙСЬКІЙ, ФРАНЦУЗЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ.....	32
2.1. Стилiстичні та структурні особливості електронного листування в англiйській мові.....	32
2.2. Стилiстичні та структурні особливості українських електронних листів. Етикет ділового спілкування в українській мові.....	51
2.3. Стилiстичні та структурні особливості сучасної французької електронної кореспонденції.....	73
2.4. Зіставний аналіз лексичних, структурних і стилістичних особливостей електронних листів в англiйській, французькій та українській мовах.....	86
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2.....	100
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	102
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	105
ДОДАТКИ.....	114

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аббревіатури в діловому мовленні. Правила скорочування слів. – Режим доступу: [http:// pidruchniki. com / 1933030647610 / dokumentoznavstvo / abreviaturi_dilovomu_movlenni_pravila_skorochuvannya_sliv](http://pidruchniki.com/1933030647610/dokumentoznavstvo/abreviaturi_dilovomu_movlenni_pravila_skorochuvannya_sliv)
2. Арнольд И.В. Лексикология современного английского языка / И.В. Арнольд. – М., 1986. – 295 с.
3. Арутюнова Н.Д. Фактор адресата / Н.Д. Арутюнова // Изв. АН СССР. Сер. лит. и языка. – 1981. – Т.40. – №4. – С. 391-397. – Режим доступу: [https:// www. twirpx. com / file / 434537 /](https://www.twirpx.com/file/434537/)
4. Аянот Н.А. Французька мова. Довідник школяра і студента / Н.А. Аянот. – Донецьк: ТОВ ВКФ «БАО», 2008. – 576 с.
5. Бабинець М.М. Особливості ділового листування в менеджменті / М.М. Бабинець, І.В. Козубовська // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Педагогіка, соціальна робота». – 2013. – Вип. 28. – С. 10-12.
6. Бахтин М.М. Проблемы речевых жанров / М.М. Бахтин // Эстетика словесного творчества. – М.: Искусство, 1986. – 445 с.
7. Биконя О.П. Особливості навчання ділової англійської мови студентів економічних спеціальностей / О.П. Биконя // Вісник КНЛУ. – Серія: Педагогіка та психологія. – К.: Видавничий центр КНЛУ, 2011. – Вип. 20. С. 150-157.
8. Визитная карточка. – Режим доступу: [http:// www. kauppatie. com / 2003 / 09-2003 / 091701. htm](http://www.kauppatie.com/2003/09-2003/091701.htm)
9. Волкотруб Г.Й. Стилiстика ділової мови: [навч.посiб.] / Г.Й. Волкотруб. – К.: МАУП, 2002. – 208 с. – Режим доступу: [https:// labook. com. ua / book_stilistika-dilovo-movi_672 /](https://labook.com.ua/book_stilistika-dilovo-movi_672/)
10. Гальперин И.Р. Очерки по стилистике английского языка. / И.Р. Гальперин. – М.: Издательство литературы на иностранных языках, 1958. – 460 с.

11. Гончарова Н.І. Документаційне забезпечення менеджменту: [навч. посіб.] / Н.І. Гончарова. – К.: Центр навч. літ-ри, 2006. – 260 с.
12. Горбик Р. Комунікативна стратегія похибки у мовній практиці мережевих спільнот / Р. Горбик // Стиль і текст. – Режим доступу: <http://www.journ.univ.kiev.ua/periodyka/index.php/fakhovi-vydannia/95-arhiv-sit-2.html>
13. Гринько Е.В. Практика по деловому английскому языку: Учебная методичка / Е.В. Гринько. – К.: МАУП, 2000. – 264 с.
14. Деко А. Судьба французского языка в ХХІ веке / А. Деко. – О Франции по-русски. – Режим доступу: <http://www.infrance.ru/français.html>
15. Деловой этикет / [авт.-сост. И. Афанасьев]. – К.: «Альтерпресс», 1998. – 320 с.
16. Ділова кореспонденція. – Режим доступу: <http://book.net/index.php?p=achapter&bid=20506&chapter=1>
17. Долініна Н.Г. Англійська мова: основи ведення бізнесу для студентів економічних спеціальностей, слухачів магістратури та ВШМБ: [навч. посіб.] / Н.Г. Долініна, І.В. Друзенко, З.М. Сучкова. – Харків: ВД «ІНЖЕК», 2006. – 320 с.
18. Дробаха Л.В. Внутрішня форма термінологічної лексики в українській, німецькій та англійській мовах // Нова філологія. – Вип. 24. – Запоріжжя: ЗНУ, 2006. – С. 154-162.
19. Дубенко О.Ю. Порівняльна стилістика англійської та української мов / О.Ю. Дубенко. – Вінниця: Нова Книга, 2005. – 224 с.
20. Електронний лист англійською мовою приклади з перекладом. – Режим доступу: <http://poradu24.com/english/elektronnij-list-anglijskoyu-movoyu-prikladi-z-perekladom.html>
21. Електронний лист. – Режим доступу: <http://www.reaction.org.ua/zayavu/elektronnij-list/>

22. Етикет електронної пошти (e-mail). – Режим доступу: http://pidruchniki.com/18800413/etika_ta_estetika/etiket_elektronnoyi_poshti_e-mail
23. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / [наук. ред. укр. вид. Софії Юрїївни Ніколаєвої]. – К.: Ленвіт, 2003. – 273 с.
24. Зовнішнє незалежне оцінювання 2016 року. – Режим доступу: http://oipopp.ed-sp.net/public/attached_files/kryteriyi_franc._mova.pdf
25. Израилевич Е.Е. Деловая корреспонденция и документация на английском языке / Е.Е. Израилевич. – М.: ЮНВЕС, 2003. – 496 с.
26. Исупова М.М. Когнитивное взаимодействие в деловом общении: автореф. на соискание научн. степени канд. филолог. наук: спец. 10.02.04 / М.М. Исупова. – Тверь, 2003. – 20 с.
27. Иванова І.Б. Українське ділове мовлення. Мова ділових паперів / І.Б. Иванова. – К.: Парус, 2009. – 320 с.
28. Калюжная В.В. Стилль англоязычных документов международных организаций / В.В. Калюжная – К.: Наук. думка, 1982. – 122 с.
29. Каменєва Т.М. Лінгвістичні та екстралінгвістичні характеристики текстів електронних листів / Т.М. Каменєва // Теоретичні питання культури, освіти та виховання: Зб. наук. праць. – Київ, 2006. – Вип. 31. – С. 76-81.
30. Катагощина Н.А. О современном французском произношении / Н.А. Катагощина. – М.: Высшая школа, 1974. – 112 с.
31. Коновченко О.В. Міжнародне листування : навч. посіб. / О.В. Коновченко. – Х.: Нац. аерокосм. ун-т ім. М.Є. Жуковського «ХАІ», 2012. – 98 с.
32. Котковець А.Л. Композиційна структура мовленнєвого жанру «Діловий лист» / А.Л. Котковець // Вісник НТУУ «КПІ». Серія «Філологія. Педагогіка». – 2014. – Вип. 3. – С. 31-36.

33. Кочерган М.П. Загальне мовознавство / М.П. Кочерган. – К.: Академія, 1999. – 288 с.
34. Крисанова Т.А. Лексико-граматичні особливості англійського та українського ділового листа: компаративний аспект / Т.А. Крисанова // Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. Серія «Філологічні науки: Мовознавство». – 2009. – Вип. 17. – С. 31-34.
35. Крысин Л.П. Язык в современном обществе [Книга для внеклассного чтения 8-10 классы] / Л.П. Крысин. – М.: Просвещение, 1977. – 192 с.
36. Кучер Т.І. Прагматичні особливості перекладу ділової кореспонденції, Київський національний лінгвістичний університет / Т.І. Кучер // Філологічні науки / 2. Риторика і стилістика. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/4_SVMN_2007/Philologia/19094.doc.htm
37. Кушнерук С.П. Документная лингвистика (русский деловой текст): Учебное пособие / С.П. Кушнерук. – Волгоград: Издательство Волгоградского государственного университета, 1999. – 96 с.
38. Лист (офіційний) [Електронний ресурс]: матеріал з Вікіпедії. – Режим доступу: [uk.wikipedia.org/wiki/Лист_\(офіційний\)](http://uk.wikipedia.org/wiki/Лист_(офіційний))
39. Лист друзів англійською мовою. – Режим доступу: <http://enlizza.com/>
40. Лист подрузі. – Режим доступу: http://parta.at.ua/publ/tematichni_shkilni_tvori/na_vilnu_temu/list_podruzi/99-1-0-3104
41. Листування та електронне листування. – Режим доступу: <http://youbebo.com/english/>
42. Ломов Б.Ф. Категория общения и деятельности / Б.Ф. Ломов // Вопросы философии. – 1979. – № 8. – С. 127.
43. Любимець Л.П. Ділові папери / Л.П. Любимець. – К.: Рад. шк., 1981. – 78 с.

44. Мацько Л.І. Стилiстика української мови: підручник. / Л.І. Мацько, О.М. Сидоренко, О.М. Мацько. – К.: Вища школа, 2003. – 462 с.
45. Новий французько-український та українсько-французький словник / уклад. Л. М. Аврааменко. – Харків: «Світовид», 2002. – 896 с.
46. Особливості електронного спілкування. – Режим доступу: <https://www.radiosvoboda.org/a/874395.html>
47. Палеха Ю. Загальне діловодство: теорія та практика керування документацією із загальних питань: навчальний посібник – вид. 4-те (виправлене і доповнене) – К. : Видавництво Ліра-К – 2017. – 624 с.
48. Панасюк К.А Організація роботи офісу та діловодство в туристській діяльності: курс лекцій для студентів денної та заочної форм навчання напрямку підготовки «Туризм», Донецький національний університет економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського. – Донецьк, 2011. – Режим доступу: <https://studfiles.net/preview/5437198/>
49. Панкратов Ф.Г. Комерційна справа: Навчальний посібник / Ф.Г. Панкратов, Т.К. Серьогіна. – Рівне: Вертекс, 2001. – 352 с.
50. Пасічник Т.Д. Методика навчання майбутніх філологів писемного двостороннього перекладу комерційних листів: дис. канд. пед. наук: 13.00.02 / Т. Д. Пасічник. – К., 2011. – 300 с.
51. Письмо другу на французском (личное письмо). – Режим доступу: <http://irgol.ru/ecrire-une-lettre-en-francais-napisat-pismo-na-frantsuzskom/pismo-drugu-na-frantsuzskom/>
52. Пишемо ділові електронні листи англійською без помилок. – Режим доступу: <http://enlizza.com/>
53. Пітерс Дж. Д. Слова на вітрі. Історія ідеї комунікації / Дж.Д. Пітерс. – К.: КМ Академія, 2004. – 302 с.
54. Подгайская И.М. Функционально-прагматический аспект построения деловой речи на английском языке (на материале обзорных статей журнала «The Economist»): дис. канд. филол. наук: спец.: 10.02.04 / Подгайская И.М. – М., 1994. – 226 с.

55. Правовий статус електронних документів в Україні. – Режим доступу: <https://ua.assase.com/pravovyj-status-elektronnyh-dokumentiv-v-ukrayini/>

56. Привітання, звертання, знайомство, побажання, запрошення, прощання. – Режим доступу: https://msn.khnu.km.ua/pluginfile.php/242518/mod_resource/content/1/%D1%81%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf

57. Приклади написання листів на ЗНО з англійської мови. – Режим доступу: <https://osvita.ua/test/training/english/55362/>

58. Про електронний цифровий підпис. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/852-15>

59. Резніченко В.І. Довідник-практикум офіційного, дипломатичного, ділового протоколу та етикету / В.І. Резніченко, І.Л. Михно. – К.: УНВЦ «Рідна мова», 2003. – С. 242-244.

60. Речення у французькій мові. – Режим доступу: <http://shkola.ostriv.in.ua/publication/code-4856F6A0B1DDD/list-B407A47B26>

61. Роддик Холли. Деловая переписка: короткий путь к улучшению языка и слога писем, электронных сообщений и факсов / Х. Роддик; Предисловие к русскому изданию Т.Н. Назаровой. – М.: ООО «Издательство Астрель», 2004. – 273 с.

62. Савченко Т.В. Проблемы межкультурного взаимодействия в деловом общении (на материале письменных текстов деловых бумаг на русском, французском и английском языках): междунар. науч. конф. «Изменяющийся языковой мир» / Т.В. Савченко. – Ноябрь, 2001 г. – Пермь: Изд-во Перм. гос. ун-то. – Режим доступу: <http://language.psu.ru>

63. Серль Дж. Классификация иллокутивных актов / Дж. Серль // Новое в зарубежной лингвистике. – М., 1986. – Вып.17. – С. 170-194.

64. Скарлупіна Ю.А. Ділова кореспонденція французькою мовою / Ю.А. Скарлупіна // Науковий вісник Волинського національного

університету імені Лесі Українки. Серія Філологічні науки. – Луцьк, 2009. – № 5. – С. 439-444.

65. Структура, стиль і оформлення ділового листа. – Режим доступу: http://stud.com.ua/50372/menedzhment/struktura_stil_oformlennya_dilovogo_lista

66. Суханова І.Д. Композиційно-структурні і лінгвостилістическі параметри текстів жанру комерційної кореспонденції: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філ. наук: спец. 10.02.04 / І.Д. Суханова. – М., 1984. – 26 с.

67. Сучасне діловодство: зразки документів, діловий етикет, інформація для ділової людини / [Уклад.: Н.Г. Горголюк, І.А. Казімірова]. – К.: «Довіра», 2007. – 687 с.

68. Тарнопольський О.Б. Методика навчання студентів вищих навчальних закладів письма англійською мовою / Тарнопольський О.Б., Кожушко С.П. – Вінниця: Нова книга, 2008. – 288 с.

69. Тимошенко Н.Л. Корпоративна культура. Діловий етикет: навч. посібник. – К.: Знання, 2006. – 391 с. – Режим доступу: <http://westudents.com.ua/glavy/25806-64-etiket-elektronno-poshti-E-MAIL.html>

70. Тураєва З.Я. Лінгвістика тексту: учеб. пособие для студентов пед. институтов / З.Я. Тураева. – М.: Просвещение, 1986. – 127 с.

71. Чаковская М.С. Текст как сообщение и воздействие / М.С. Чаковская. – М.: Высшая школа, 1986. – 128 с.

72. Шаргай І.Є. Комунікативно-прагматичні особливості французького ділового листа в оригіналі та перекладі: автореф. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.16 / І. Є. Шаргай. – К., 1998. – 16 с.

73. Шевчук С.В. Українське ділове мовлення: [підруч.] / С.В. Шевчук. – К.: Літера ЛТД, 2003. – 480 с.

74. Як написати ефективного електронного листа? – Режим доступу: <http://modna.ua/statti/yak-napysaty-ehfektyvnogo-elektronnogo-lysta>

75. Як писати електронні листи англійською. – Режим доступу: <http://studway.com.ua/yak-pisati-listi/>
76. Як правильно написати лист англійською: 5 шаблонів з прикладами. – Режим доступу: <https://enguide.ua/ua/magazine/kak-pravilno-pisat-pisma-na-angliyskom-5-shablonov-s-primerami>
77. Anis J. Texte et ordinateur. L'écriture réinventée? / J. Anis. – Bruxelles: De Boeck, 1998. – 290 p.
78. Ashly A. Oxford Handbook of Commercial Correspondence / A. Ashly. – Oxford: Oxford University Press, 2003. – 304 p.
79. Davis R.S. What is E-mail? / R.S. Davis. – Режим доступу: <http://www.eslnetworld.com/email.html>
80. Davis R.S. Writing E-mail Messages / R.S. Davis. – Режим доступу: <http://www.eslnetworld.com/email2.html>
81. Dejong A. La cyberl@ngue française / A. Dejon, J. Mercier. – P.: La renaissance du livre, 2002. – 135 p.
82. Dignen B. Communicating in Business English / B. Dignen. – Hong Kong: Asia-Pacific Press Holding Ltd, 2003. – 192 p.
83. Emmerson P. Email English / P. Emmerson. – London: Macmillan Publishers Ltd, 2004. – 237 p.
84. Hamp-Lyons L. Study Writing: A Course in Written English for Academic and Professional Purposes / L. Hamp-Lyons, B. Hearsley. – Cambridge: Cambridge University Press, 1990. – 168 p.
85. Kenneth Beare Business Email Basics / Beare. – Режим доступу: http://esl.about.com/od/businessenglishwriting/a/bizdocs_3.htm
86. Norman C. Writing Skills: a problem-solving approach for upper-intermediate and more advanced students / C. Norman, R. Rycroft, P. Ernest. – Cambridge: Cambridge University Press, 1991. – 95 p.
87. Remley Dirk Intersectional Computer-Supported Collaboration in Business Writing: Learning through Challenged Performance / Dirk R. // Writing Technologies and Writing Across the Curriculum: Current Lessons and Future

Trends. – Режим доступа: <http://wac.colostate.edu/atd/technologies/remley.cfm/>

88. Rezeau Joseph Profis d'apprentissage et représentations dans l'apprentissage des langues en environnement multimedia / J. Rezeau // Alsic. – vol. 2. – № 1. – juin 1999. – P. 27-49. – Режим доступа: <http://alsic.org>.

89. Sherwood Kaitlin Duck A Beginner's Guide to Effective Email / D.K. Sherwood. – Режим доступа: <http://www.webfoot.com/advice/email.top.php> /

90. Stanton A. Longman Commercial Communication. An intermediate course in English for commercial correspondence and practice [Student's Book] / A. Stanton, L. Wood. – London: Longman. – 160 p.

91. Vivien G., Arné V. Le parfait secrétaire. Guide de correspondance commerciale et administrative / G. Vivien, V. Arné. – P.: Larousse, 1992. – Режим доступа: <https://www.amazon.fr/SECRETAIRE-PRATIQUE-CORRESPONDANCE-COMMERCIALE-ADMINISTRATIVE/dp/2035071143>